

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 99/2026-51

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Dudítša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného AKSK, s.r.o., Námestie SNP 15, Banská Bystrica, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Svk/12/2025 z 29. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy, čl. 35 ods. 1 listiny, práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 10 ods. 2 listiny a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Svk/12/2025 z 29. októbra 2025. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 19. decembra 2022 podal na Krajskom súde v Žiline (neskôr Správny súd v Banskej Bystrici) správnu žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd žalovanému Okresnému úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie uložil povinnosť doručiť mu ako opomenutému účastníkovi konania záverečné

stanovisko č. OU-ZA-OSZP2-2019/00427633/Gr z 18. decembra 2019 vo veci udelenia súhlasu navrhovateľovi (Žilinskému samosprávnemu kraju) podľa § 37 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“) s realizáciou cyklodialnice. Svoju aktívnu legitimáciu odôvodňoval tým, že je vlastníkom nehnuteľností, popri ktorých má táto cyklodialnica viesť, tzn. disponuje hmotnoprávnou subjektivitou podľa § 35 ods. 1 zákona EIA v spojení s § 25 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a v spojení s § 60 Civilného sporového poriadku.

3. Správny súd uznesením č. k. ZA-30S/261/2022-267 z 31. októbra 2024 žalobu sťažovateľa odmietol. V odôvodnení uznesenia uviedol, že žaloba bola podaná včas (19. decembra 2022), no sťažovateľ nebol účastníkom konania podľa zákona EIA (vlastníkom dotknutých nehnuteľností je od 16. decembra 2021) a proti záverečnému stanovisku nepodal odvolanie. Konanie EIA pre cyklodialnicu sa uskutočnilo v rokoch 2015 – 2019, záverečné stanovisko bolo vydané 18. decembra 2019, zverejnené 20. decembra 2019 a právoplatnosť nadobudlo 27. januára 2020. K argumentácii sťažovateľa, že bol opomenutým účastníkom konania EIA, pretože záverečné stanovisko môže zasiahnuť priamo jeho práva, správny súd uviedol, že toto konanie končí vydaním záverečného stanoviska, nepovoľuje činnosť ani priamo nemení práva tretích osôb. Závaznosť záverečného stanoviska pre ďalšie povoloňacie konania neznamená priamy zásah do práv sťažovateľa. Keďže v jeho prípade nedošlo ani k zmene jeho právneho postavenia, nemôže sa považovať ani za účastníka konania podľa druhej definície účastníctva v správnom poriadku. Zákon EIA posudzuje vplyvy na životné prostredie ako celok, nie zásahy do užívania konkrétnych nehnuteľností či individuálnych práv a účastníkom tohto konania sa možno stať až prihlásením podľa § 24 ods. 3 alebo 4 zákona EIA. Sťažovateľ sa do konania podľa zákona EIA neprihlásil a ani nepodal odvolanie podľa § 24 ods. 4 tohto zákona, a preto nebol jeho účastníkom a správny orgán nemal povinnosť doručovať mu záverečné stanovisko. Správny súd následne uzavrel, že sťažovateľ nespĺňa podmienky určené hmotným právom na nadobudnutie postavenia účastníka dotknutého konania EIA, nie je opomenutým účastníkom tohto konania, a preto žalobu odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP. Sťažovateľ trval na tom, že je účastníkom uvedeného konania podľa § 14 ods. 1 SSP v spojení s ústavne súladným a eurokonformným výkladom ústavy, listiny, dohovoru a zákona EIA.

5. Napadnutým uznesením najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol (I. výrok) z dôvodu nedostatku jeho procesnej legitimácie a účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal (II. výrok).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje proti napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu tým, že:

a) Najvyšší správny súd sa nezaoberal jeho argumentáciou týkajúcou sa inštitútu posudzovania vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie, tvrdiac, že práve identifikácia konkrétnych dotknutých území určuje okruh fyzických osôb žijúcich na tomto území, ktoré môžu byť

záverečným stanoviskom a súčasne navrhovanou činnosťou dotknuté. Súdy tak aplikovali ústavne nekonformný výklad obsahu práva na priaznivé životné prostredie popretím základného princípu posudzovania vplyvu navrhovanej činnosti na konkrétnom dotknutom území vyplývajúceho aj zo zákona EIA, ústavy i smerníc Európskej únie.

b) Napadnutým uznesením najvyšší správny súd odopiera účinnú a materiálnu súdnu ochranu jeho základným právam ústavne nesúladným výkladom § 179 ods. 1 SSP, v dôsledku ktorého ho nepovažoval za účastníka konania vedúceho k vydaniu záverečného stanoviska, tzn. nepriznal mu širšie procesné práva na účasť v konaní podľa EIA. Napadnuté uznesenie neobsahuje dostatok zrozumiteľných a presvedčivých dôvodov týkajúcich sa záveru o nepriznaní mu postavenia účastníka v konaní podľa zákona EIA.

c) Najvyšší správny súd mal aplikovať v tomto prípade materiálny prístup k poňatiu účastníka správneho i súdneho konania v súlade s medzinárodnými dohovormi, ústavou aj smernicami Európskej únie. Z tretej vety § 24 ods. 2 zákona EIA vyplýva, že právo na priaznivé životné prostredie dotknutej verejnosti môže byť dotknuté jednak samotným povolením a tiež následnou realizáciou navrhovanej činnosti. Keďže sťažovateľ v kasačnej sťažnosti riadne preukázal priamy právny vplyv záverečného stanoviska na svoje právo na priaznivé životné prostredie, ako aj materiálny vplyv realizácie a prevádzky cyklodiaľnice na toto svoje právo, pri ústavne súladnom výklade príslušných ustanovení zákona EIA mal mať postavenie neopomenuteľného účastníka konania.

d) Najvyšší správny súd nezohľadnil, že na to, aby si mohol sťažovateľ skutočne materiálne a reálne chrániť všetky svoje základné práva, musí byť neopomenuteľným účastníkom povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti od jeho samotného počiatku, t. j. už vo fáze konania podľa zákona EIA, v opačnom prípade nebude môcť plnohodnotne hájiť všetky svoje základné práva. V následnom územnom a stavebnom konaní, ktoré tvoria jedno povoľovacie konanie, si už sťažovateľ bude môcť uplatniť len druhotné, menej podstatné a menej závažné námietky a pripomienky skôr súkromnoprávneho ako verejnoprávneho charakteru. Opačný výklad poskytnutý súdmi v tejto veci ho oberá o právnu možnosť účinne chrániť ním označené práva, pričom ani jeho aktívna účasť v povoľovacích konaniach nemusí zvrátiť záväzný výsledok uvedený v záverečnom stanovisku.

e) Nesúhlasí so záverom správneho súdu, že nemôže svoje postavenie neopomenuteľného účastníka konania podľa zákona EIA zakladať na § 24 ods. 2 prvej vete tohto zákona, pretože by sa tým vyprázdnila podskupina dotknutej verejnosti definovanej v § 3 písm. s) EIA a okruhy týchto osôb by boli totožné. Podľa sťažovateľa osoby dlhodobo žijúce na dotknutom území by boli fyzickými osobami, ktorých právo na priaznivé životné prostredie by mohlo byť navrhovanou činnosťou priamo dotknuté, a osoby, ktoré na dotknutom území nežijú, by boli považované za účastníkov konania podľa § 14 ods. 2 správneho poriadku.

f) Nesúhlasí so záverom najvyššieho správneho súdu, že rozhodovanie o vyhovení/nevyhovení správnej žalobe opomenutého účastníka nie je rozhodovaním o zákonnosti samotného rozhodnutia orgánu verejnej správy – záverečného stanoviska. V prípade rozhodovania o správnej žalobe opomenutého účastníka je však rozhodovanie, či žalobcovi patrí/nepatrí postavenie účastníka príslušného administratívneho konania, samotným meritom veci. V súlade s § 147 ods. 1 písm. b)

v spojení s § 179 ods. 1, § 190 a § 147 ods. 2 SSP má mať meritórne pozitívne i negatívne rozhodnutie o tejto žalobe formu uznesenia. Správny súd v tomto prípade teda rozhodoval o vecnej stránke žaloby, keď posúdil, či sťažovateľovi patrí/nepatrí postavenie účastníka konania podľa zákona EIA.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením, v ktorom sa najvyšší správny súd nedostatočne vysporiadal s relevantnými námietkami sťažovateľa uvedenými v kasačnej sťažnosti týkajúcimi sa rozporovania záveru o nesplnení podmienok účasti v konaní podľa zákona EIA sťažovateľom, resp. o nepriznaní mu statusu účastníka tohto konania.

8. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03, IV. ÚS 312/2012). Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodit' limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

9. Predmetom konania pred ústavným súdom nie je hodnotenie správnosti skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základných práv sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov nie sú arbitrárne alebo svojvoľné a či výsledkom aplikácie právnych predpisov na konkrétny prípad nie je zrejme nespravodlivosť.

10. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia v kontexte sťažovateľom predloženej argumentácie. Podľa ústavného súdu najvyšší správny súd v odôvodnení napadnutého uznesenia riadne a dostatočne odpovedal na sťažovateľom v kasačnej sťažnosti predložené námietky.

11. Nosná časť argumentácie sťažovateľa je zameraná na spochybnenie záveru správnych súdov, že nie je opomenutým účastníkom v rámci konania podľa tretej časti zákona EIA a že záverečné stanovisko, ktoré je výsledkom tohto konania, mu malo byť doručené ako účastníkovi tohto konania, do ktorého práv bolo priamo zasiahnuté. K tejto argumentácii sa najvyšší správny súd vyjadril v bodoch 22 a 23 napadnutého uznesenia, kde poukázal na to, že okruh účastníkov procesu EIA je otázkou hmotného práva a vyplýva primárne zo zákona EIA, ktorý postavenie účastníka, za ktorého sa sťažovateľ považuje, a to dotknutej verejnosti v procese EIA, výslovne viaže

na splnenie procesných úkonov podľa § 24 tohto zákona (prihlásenie sa do konania, odvolanie dotknutej verejnosti). V konaní taktiež nebolo sporným, že k realizácii procesných úkonov podľa § 24 zákona EIA zo strany sťažovateľa nedošlo. Sťažovateľ sa preto napriek nesplneniu uvedenej procesnej podmienky účasti snaží preukázaním vlastníckeho práva k pozemkom dotknutým navrhovanou činnosťou preukázať svoje právo byť účastníkom konania podľa zákona EIA podľa všeobecnej definície účasti uvedenej v § 14 správneho poriadku. Najvyšší správny súd však dospel k záveru, že špeciálne ustanovenia zákona EIA upravujúce okruh účastníkov konania majú prednosť pred všeobecnou právnou úpravou účasti v správnom poriadku, ktorú v danom štádiu konania podľa zákona EIA nemožno aplikovať.

12. Ústavný súd sa s týmto stručným odôvodnením týkajúcim sa priznania účasti v konaní podľa zákona EIA stotožňuje a považuje ho za logické, dostatočne zrozumiteľné a plne ústavne akceptovateľné. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že právne závery prijaté najvyšším správnym súdom nemožno považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti tak ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ dostal z materiálneho hľadiska odpovede na ním predloženú argumentáciu, pričom prijaté závery sú konzistentné a ústavne prijateľné.

13. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie ústavný súd už len dodáva, že dané právo nie je možné vykladať tak, že by sťažovateľom garantovalo právo na úspech v konaní či zaručovalo rozhodnutie zodpovedajúce ich predstavám. Jeho obsahom je právo na také súdne konanie, v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi za súčasnej aplikácie ústavných princípov. Ústavný súd už viackrát vo svojej judikatúre konštatoval, že nesúhlas sťažovateľa so závermi či s názormi konajúcich súdov nemôže sám osebe zakladať dôvodnosť ústavnej sťažnosti (napr. IV. ÚS 233/2020).

14. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. listiny, ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

15. Čo sa týka ostatných označených práv, ústavný súd konštatuje, že argumentačný obsah ústavnej sťažnosti je zameraný prioritne na zvrátenie záveru správnych súdov o nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa pri správnej žalobe opomenutého účastníka správneho konania. Ústavná sťažnosť ani neobsahuje relevantnú osobitnú právnu argumentáciu, ktorá by umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení tzv. hmotných práv sťažovateľa za situácie, ak ústavný súd v plnom rozsahu odobril závery napadnutého rozhodnutia najvyššieho správneho súdu o neoprávnenosti sťažovateľa podať správnu žalobu. Ochranu pred možnými zásahmi do jeho hmotných základných práv mohol sťažovateľ dosiahnuť v konaní pred správnymi orgánmi, ak by riadne využil možnosť tzv. vlastného vstupu do konania podľa § 24 zákona EIA, ako na to správne poukázal najvyšší správny súd, resp. pri uplatnení potenciálnych následne dostupných právnych prostriedkov ochrany práv, a preto ústavný súd aj zostávajúcu časť ústavnej

st'aznosti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2026

Libor Duľa
predseda senátu